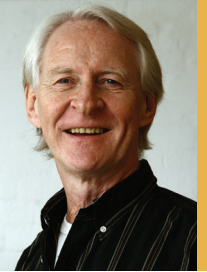

DER VAR EN GANG EN SFO-PÆDAGOGIK SOM BLEV SLUGT, GENNEMTYGGET OG SPYTTET UD IGEN AF SKOLEREFORMEN

Vi har talt med en repræsentant for en 'hemmelig' forening af SFO-folk. De frygter deres job kan være i fare, hvis de udtaler deres kritik med navns nævnelse.

Kjeld Rasmussen (KR) har et anonymiseret interview med en repræsentant fra 'SFO Sofie'¹ ('Sofie')

1 Navn og adresse på personen er kendt af redaktøren af 0-14

Hvorfor hemmeligt?

KR: "Det her interview foregår pr. telefon og anonymt. Ingen kender jeres navne – ja, jeg kender dit, for det skal jeg ifølge Presseloven, men jeg har lovet dig ikke at røbe det. Hvorfor er det hemmeligt, hvem I er?"

'Sofie': "Vi er ikke bange for at blive kritisere og 'hængt ud', men vi tør ikke risikere vores job. Vi oplever, at det har været meget svært at komme igennem med sin kritik af det forløb, der har været og den stemning, der har været på skolerne. Skolelederne har maksimalt pres på sig 'oppefra', hvilket fører til, at de presser 'nedad'. Vi føler os på den anden side nødt til at være loyale overfor børn og forældre, så vi sidder på den måde i en loyalitets-klemme, som altså også førte til, at vi stiftede 'SFO Sofie'. Og at vi fra start vedtog, at medlemmerne skulle være anonyme udadtil – fordi vi kender mange pædagoger, som har oplevet at blive sat ret voldsomt på plads på store personalemøder med både lærere, pædagoger og skoleledelse til stede. Derfor 'hemmeligholdelsen'."

KR: "Kan du konkrete eksempler på det med at blive sat på plads?"

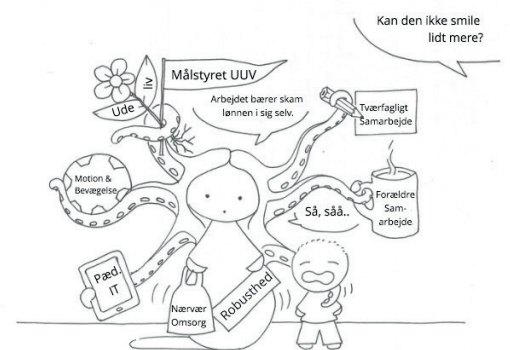
'Sofie': "Ja, mange" - 'Sofie' tøver længe – "men jeg vil helst ikke give dem videre, hvis nu de pågældende kan genkendes. Men jeg kan sige, at Rasmus Willigs¹ eksempler på hvordan kritik fra pædagoger mødes af ledelserne ikke kommer ud af det blå. Vi genkender det."

KR: "På jeres blog og Facebook profil har I mange krasse tegninger (hvoraf nogle er gengivet i forbindelse med denne artikel) – ren satire – hvorfor denne form?"

'Sofie': "Du kan sige, at det er en form, hvor vi kan være politisk ukorrekte og hvor vi kan slippe lidt damp ud, plus at det er et forsøg på at etablere kommunikation om forholdene – ved at sætte sagen lidt på spidsen."

SFO Sofie – opstået i Skolereformens malstrøm

"SFO Sofie er opstået og tegnet som en fiktiv karakter. Hun er pædagog i Skolereformens malstrøm og med sig har hun en flok børn, kolleger, lærere, ledelse, psykolog, coach. Ideen til hende udsprang altså i kølvandet af den vilde implementering af Skolereformen. Hun begyndte så småt at tage form for lidt mere end ét år siden og i maj i år (2016) gik vi ud på vores blog og på Facebook². I dag er vi en fast 'kerne' på 7-8 medlemmer og en del andre, som hjælper til med klistermærker, tegner, laver praktiske opgaver og desuden bidrager vores læsere med ideer og opmuntringer."

Kommunen overvejer visse genmotifikationer af fremtidens SFO personale.

1 Rasmus Willig: 'Afvæbnet kritik', 2016

2 Adresserne står lige efter interviewet

KR: "Og det var en utilfredshed med skolereformen, der satte jer i gang, siger du? Utilfredshed med specielt hvad i reformen?"

'Sofie': "Vi er for så vidt ikke uenige i Skolereformens ide og ånd, men kritikken går mere på, at det som så meget andet på vores område er implementeret over hals og hoved. Uden mulighed for først at overveje *hvordan* det skulle føres ud i livet. Det betød så også, at man som SFO pædagog ofte kom til for eksempel at stå alene med undervisningen af en klasse. En arbejdsopgave man dels ikke har ønsket, dels ikke har været klædt på til – og uden at vide præcist, hvad der skulle foregå i undervisningen. Det har virkelig trukket tænder ud og mange af os har oplevet at miste kolleger på det. Flere af vores læsere beretter, at de selv har skiftet job efterfølgende på grund af denne proces.

Vi oplever, at vi på kort tid er gået fra at være – synes vi da selv – erfarne og dygtige fritidspædagoger til at være nogle halvdårlige hjælpelærere. Vi er trådt ind i skolen på en anden måde end tidligere og dér er der jo en anden kultur, må man sige. For eksempel at man arbejder mest alene – hvor vi er vant til at arbejde sammen. Også med en tydeligere faglighed blandt lærerne – lidt

svarende til at de har deres egen 'læreplan'/undervisningsplan – som er *deres* arbejdsredskab, hvor det også burde være SFO-pædagogernes. Vi mener jo egentlig, man burde lave nogle trinmål, som både rummede fritidspædagogikken og undervisningen på én gang."

Fritidspædagogikken der blev væk

KR: "Mener du, fritidspædagogikken er helt forsvundet i dag?"

'Sofie': "Både og. Vi har jo stadig mål- og indholdsbeskrivelsen, som har nogle minimumspunkter – for eksempel om lektiestøtte, om støtte og udfordringer til børn med særlige behov, og noget om krop, bevægelse og sundhed – i samarbejde med lokale idrætsorganisationer. Mange af os oplever, at det nok er noget, der bliver talt en del om i skolebestyrelser og ledelser, og så bliver det lige 'vendt' på et personalemøde; sagt lidt firkantet bliver disse ting skrevet af nogle, der ikke er en del af det daglige, pædagogiske arbejde. Hvertil kommer, at vi der står for dette daglige arbejde ikke har tiden til at følge op og afklare."

KR: "I kan vel arbejde sammen med lærerne om det? I er vel principielt ligeværdige partnere?"

'Sofie': "Rigtigt mange af dem vi taler med oplever, at de er 'radiator-pædagoger' eller 'sakseholdere' – altså dem der står parat, indtil læreren har brug for, at der skal klippes for eksempel. Vi bliver en slags 'medhjælpere' for lærerne og indgår ikke i et ligeværdigt samarbejde. Dels er det svært for læreren at få sådan en assistent, som de reelt ikke ved, hvad de skal stille op med, dels er det svært for pædagogen, der tidligere har arbejdet selvstændigt og i et samarbejde pludselig at være den, der skal stå og sige 'shhh' og 'hør lige efter hvad læreren siger'.

Der sker heldigvis små fremskridt på nogle skoler med dette, men det er og har været meget hårdt for mange. Det er en langsom, sej proces, men jo mere vi samarbejder konkret med lærerne, jo mere 'kredit' får vi også for vores indsats."

Og vi kæmper stadig med, at når *en lærer* er dygtig, er det fordi, vedkommende netop *er* lærer og har sin faglighed (måske i kraft af sit linjefag). Hvis *en pædagog* er (lige så) dygtig, tilskrives det mere vedkommendes 'personlighed' og en privat personlig kompetence – end at vedkommende er pædagog med en selvstændig pædagogfaglighed bag sig. For eksempel hvis en pædagog kan 'tumble' et barn eller få sagt det rigtige, så barnet bliver roligt, så forklares det som mere 'tilfældigt', fordi pædagogen er 'et godt menneske' og ikke på baggrund af årelangt kompetent arbejde og faglighed."

Hvorvidt patienten (SFO'en) lever

KR: "Vi taler kun om pædagogen i skolen – ikke om pædagogen i SFO'en. Er SFO'en ved langsomt at dø?"

'Sofie': "Vi taler netop i denne periode lidt forsigtigt optimistisk om, at den er på vej tilbage fra sygelejet. En af os beskrev det som, at vi har været tygget på og slugt og spyttet ud igen af Skolereformen. Vi har været helt derude, hvor vi næsten udelukkende i panik koncentrerede os om alt det nye, vi skulle have styr på og ikke kunne i forvejen, nemlig undervisningen. Vi er så småt ved at kræve vores fritidspædagogik tilbage igen."

KR: "Altså en form for genoplivning af fritidspædagogikken?"

'Sofie': "Det er det, vi forsigtigt håber på, men der er jo for eksempel ikke længere den tid til rådighed, vi tidligere havde. Børnene har jo for eksempel væsentligt længere skoledage."

KR: "Foregår der forskelsbehandling mellem lærere og pædagoger?"

'Sofie': "Ja. Et eksempel kan være, at flere steder holder skolelederen møder med lærerne, men hvor pædagogerne ikke er med, skønt det der skal tages stilling til lige så meget angår dem. I praksis gør man det ofte ved at placere møderne på tidspunkter, hvor læreren kan men hvor man godt ved, pædagogerne stadig er på arbejde i SFO'en."

Ja tak til en pædagogisk læreplan for SFO'en

KR: "Skulle I i SFO'en og fritidspædagogerne have jeres egne pædagogiske læreplan – som i dagtilbud?"

'Sofie': "Det har vi faktisk talt om ville være en helt fantastisk ide. Og den måtte meget gerne indeholde de samme kernepunkter som den, der gælder for dagtilbud. Det ville være en positiv måde at give (fritids)pædagogikken opmærksomhed på og være en god afklaring, både indadtil. Men også udadtil: Spiller de bare fodbold hele tiden? Og er der mere end fodbold i at spille fodbold? – er der pædagogik i det? – Der foregår jo, som *du* ved, masser af pædagogiske overvejelser før og undervejs. Hvem spiller mod hvem? Hvem skal have særlig opmuntring? Hvordan lærer man at tabe? Sproget, motorikken. Og så videre.

En vigtig tilføjelse når og hvis vi skal have en egen læreplan: Pædagogerne skal være med til at lave den! Og en anden: Den skal ikke kun kobles til SFO'en men også til skolen og den skal være en del af skolelederens overordnede ansvar, så vi er sikre på, der bliver gjort noget ved det. Hvis det i stedet bliver 'isoleret' i SFO-afdelingen, så tager skolelederen højst sandsynligt ikke ansvar for det. Om vi kan lide det eller ej, så er vi afhængige af skolelederen."

SFO Sofie kan følges på facebook og blog:

<https://www.facebook.com/malstroem/>

<http://sfosofie.blogspot.dk>

